

MUITŲ TEISĖ

praktikams

Nr. 106
2022 kovas

Sankcijos: taikymas praktikoje

Sankcijos Rusijai: dvejojo naudojimo prekės

Kai nesate tikri dėl siuntos į RU ir BY: kaip elgtis?

Eksporto procedūros užbaigimas

Galutinio vartojimo procedūros ypatumai

Muitinės procesų skaitmenizavimas - diskusija

Ar verta investuoti į žinias netikrumo laikais?

Leidinio turinys

TEISINĖS AKTUALIJOS

LR aktualijos: kovas 2022

ES aktualijos: kovas 2022

ŽINIŲ ŠALTINIAI

Ar verta investuoti į žinias netikrumo laikais?

Socialinių mokslų kolegijos, asociacijos „LINEKA“ ir „Muitinės praktikų asociacijos“ atstovai

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Sankcijų, susijusių su prekių judėjimu, taikymo praktikoje klausimai

Enrika Naujokė, Redaktorė, „Muitų teisė praktikams“

Sankcijos Rusijai: dvejojo naudojimo prekių eksporto klausimai

Enrika Naujokė, Redaktorė, „Muitų teisė praktikams“

Sankcijos Rusijai ir Baltarusijai: ką daryti su prekių siunta?

Jurgita Stanienė, Muitų atitikties skyriaus vadovė, „UAB Muita“

Retrospektyvus eksporto procedūros užbaigimas

Patrick Nieveler, Vadovas, PASANI akademija

Jovita Dobrovalskienė, Muitų teisės skyriaus vadovė, UAB „Muita“

Galutinio vartojimo importo procedūros ypatumai

Alina Budrikienė, Muitinės tarpininko atstovė, UAB „Muita“

Jurgita Stanienė, Muitų atitikties skyriaus vadovė, „UAB Muita“

Muitinės procesų skaitmenizavimas versle: geriausia praktika, iššūkiai ir ateitis

Muitinės specialistų iš įvairių šalių mintys ir įžvalgos

NAUJA! Svarbiausių savaitės aktualijų 5 min. video apžvalga!

www.customsclearance.net/lt/courses/teisiniu-aktualiju-savaitine-apzvalga

Redaktorės žodis

Sveiki,

„Puodai yra karinės paskirties, nes kareiviai iš jų košę valgo...“ arba *„Trilitrinis su pomidorais yra dvejojpo naudojimo, nes juo droną galima numušti...“* Tokie nelinksmi pajuokavimai lydi ES sankcijų Rusijai ir Baltarusijai įneštą sumaištį, kai muitinėje stringa sodo įrankiai, dirbtiniai sąnariai, buities prietaisai kaip galimai sankcionuojamos prekės. Visi – tiek verslas, tiek muitinė, mokinasi dirbti naujoje realybėje.

Sankcijų tema yra pagrindinė šiame numeryje. Su ja glaudžiai susijęs - žinių klausimas. Ir ne tik apie sankcijas. Apskritai, kur tokiu neramiu metu investuojame laiką ir pinigus, ar to vertos žinios prekybos, logistikos ir, be abejo, muitinės srityse? Kviečiame skaityti Socialinių mokslų kolegijos, asociacijos „LINEKA“ ir „Muitinės praktikų asociacijos“ atstovų diskusiją.

Ir, žinoma, prekyba nesustojo, gyvenimas toliau verda, nors ir saugumo prasme kitokiame pasaulyje. Nauji ES teisės aktai pastarąją savaitę jau įprastomis temomis: antidempingas, kilmė, prekybos apsaugos priemonės. Verslas grįžta prie „kasdienių“ rūpesčių ir klausimų: Ką daryti su nebaigtomis eksporto procedūromis? Kaip taikoma galutinio vartojimo importo procedūra? Prie šių klausimų – ir skaitmenizavimo tema, kuria kviečiame skaityti įvairių šalių specialistų mintis ir įžvalgas.

Skaitant, matyt, mintyse linkėsime, kad visi Ukrainos žmonės kuo greičiau galėtų grįžti prie įprastų kasdienių rūpesčių ir klausimų savo nepriklausomoje, demokratinėje šalyje.

Įdomaus ir naudingo skaitymo!

Enrika Naujokė

PROGRAMA

Pranešėjai iš Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos ir Prancūzijos!

2022 m. birželio 2 d., Klaipėdoje ir internetu

8:00–9:00

Registracija

9:00–9:30

Konferencijos atidarymas

SMK Socialinių mokslų kolegijos direktorė Viktorija Palubinskienė, Klaipėdos teritorinės muitinės direktorė Rita Kunickienė ir Muitinės praktikų asociacijos direktorė Enrika Naujokė

9:30–10:30

KODĖL VERTA RINKTIS MUITINĖS SPECIALISTO DARBĄ?

Kintanti ES teisinė aplinka: kaip specialistai ribojimus paverčia galimybėmis

Christophe Pereira, muitinės specialistas, La Poste Groupe, Prancūzija

2022-tais rasta nauja muitinės tarpininko rūšis

Tadas Ronkaitis, muitinės tarpininkų skyriaus vadovas, UAB „Laika Logistics“

Moderuoja: Ernesta Jonaitienė, SMK studijų programų vadovė ir Milda Stravinskė, Muitinės praktikų asociacijos valdybos narė

10:30–11:00

11:00–12:00

MUITŲ TEISĖ IR DARBUOTOJŲ ATSAKOMYBĖ

Atsakomybė muitinės teisėje – kas nustatyta Sąjungos muitinės kodekse?

Dr. Talke Ovie, advokatė, HARNISCHMACHER LÖER WENSING Rechtsanwälte PartG mbB, Vokietija

Darbo ir sutarčių teisė taikant atsakomybę už muitų teisės pažeidimus Lietuvoje

Dr. Gediminas Valantiejus, advokatas, Dr. Gedimino Valantiejaus advokato kontora GVLEX

Moderuoja: Ingrida Kemežienė, advokatų kontoros „Ellex Valiūnas ir partneriai“ mokesčių audito ir bylinėjimosi ekspertė

12:00–13:00

13:00–14:30

TARPTAUTINĖS SANKCIJOS

Sankcijos už ES ribų ir poveikis bei iššūkiai ES įmonėms kasdieniame versle

Dr. Ulrich M. Möllenhoff, advokatas, Möllenhoff Rechtsanwälte, Vokietija

Tarptautinės sankcijos: teisinis reguliavimas ir rizikos valdymas. Svarbiausios pamokos verslui

Inga Karulaitytė-Kvainauskienė, partnerė, advokatė ir Rūta Sakalauskaitė, sertifikuota sankcijų ekspertė, advokatų kontora ECOVIS ProventusLaw

Tarptautinės sankcijos ir muitinės veikla: praktiniai iššūkiai

Rolandas Jurgaitis, eksporto kontrolės ir sankcijų ekspertas

Moderuoja: Dr. Aistė Medelienė, advokatų profesinės bendrijos „WALLESS“ partnerė, advokatė

14:30–15:00

15:00–16:00

MUITINĖS FORMALUMŲ SKAITMENIZAVIMAS

Muitinės analitiniai įrankiai – darbo su dideliais duomenų rinkiniais optimizavimas ir atitiktis

Marcin Majewski, netiesioginių mokesčių komandos vadovas, PwC Lenkija

Muitinės paslaugų skaitmenizavimas: galimybės ir iššūkiai

Arūnas Sabaliauskas, muitinės paslaugų plėtros vadovas, Trevio UAB

Moderuoja: Kazimieras Kazėnas, UAB „Easting Cust Broker“ generalinis direktorius ir Monika Bielskienė, advokatė, PwC Lietuva netiesioginių mokesčių skyriaus projektų vadovė

16:00–16:15

Naujų asociacijos narių prisistatymas

16:15–16:30

Baigiamasis žodis

17:00

Narių vakaras

Vieta: Klaipėdos Piliavietės Rytinės Kurtinos salė (Priešpilio g. 2, Klaipėda) ir INTERNETU.

Kainos. Atvykstantiems: 290 Eur dalyviui. Internetu: 145 Eur dalyviui arba 290 Eur dviem ir daugiau tos pačios įmonės dalyviams. Ankstyva registracija: 20% nuolaida užsiregistravus iki 2022.05.10. Muitinės praktikų asociacijos nariams: 50% nuolaida. Institucijų atstovams: kviečiami dalyvauti kaip svečiai.

Narių vakaras: 45 Eur dalyviui.

Kai kurie pranešimai bus anglų kalba, toliau rasite informaciją, kaip naudotis sinchroniniu vertimu.

+370 664 26393

lcpa@lcpa.lt

LR aktualijos: kovas 2022

Adobe Stock

Apžvelgiame [teisės akty registre](#) skelbiamus teisės akty pakeitimus, kai kuriuos teismų sprendimus ir [LR muitinės svetainėje](#) skelbiamas aktualijas ir įvykius. Informaciją atnaujiname kiekvieną savaitę!

Aktualijos 12 savaitę (kovo 21-27): Europos Komisija skelbia atsakymus į klausimus dėl sankcijų taikymo RU ir BY; pakeistos prekių deklaravimo žodžiu taisyklės; neteko galios įsakymas dėl degalų deklaracijos formos; pakeistos galutinio vartojimo procedūros įvykdymo dokumento pildymo, pateikimo ir priėmimo muitinėje taisyklės; ir daugiau naujienų!

TEISĖS AKTAI

Lietuvos Respublikos Vyriausybė

2022.03.17 [nutarimu Nr. 230](#) pakeistas 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimas Nr. 992 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymą“ ir išdėstytas nauja redakcija. Nutarimu, be kita ko, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos įgaliojamas atlikti pluoštinių kanapių produktų ir pluoštinių kanapių gaminių importo kontrolės funkcijas. Nutarimas įsigalioja 2022.03.18.

2022.03.07 [nutarimu Nr. 194](#) pakeistas 2004 m. balandžio 16 d. nutarimas Nr. 442 „Dėl pridėtinės vertės mokesčio ir akcizų taikymo prekėms ir paslaugoms, skirtoms diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms, tarptautinėms organizacijoms, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos šalių kariuomenių vienetams ir Europos Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir Europos investicijų bankui“. Vlenas pakeitimų - papildymas nauju papunkčiu: „2.3. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 36 straipsnio 21 dalyje ir 47 straipsnio 71 dalyje nurodytos PVM lengvatos prekėms ir (arba) paslaugoms, kurias įsigyja ir (arba) importuoja Europos Komisija arba kitose valstybėse narėse įsikūrusios Europos Sąjungos institucijų įsteigtos įstaigos ir (arba) agentūros šiose dalyse nurodytiems tikslams, taikomos tiesiogiai šiems subjektams prekių tiekėjui, paslaugų teikėjui arba muitinės įstaigai pateikus kitos valstybės narės kompetentingos institucijos patvirtintą atleidimo nuo PVM sertifikatą, kurio forma nustatyta 2011 m. kovo 15 d. Tarybos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 282/2011, kuriuo nustatomos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įgyvendinimo priemonės, su visais pakeitimais, suteikiančių teisę prekes ir (arba) paslaugas įsigyti Lietuvoje ir (arba) importuoti į Lietuvą taikant Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 36 straipsnio 21 dalyje ir (ar) 47 straipsnio 71 dalyje nurodytas PVM lengvatas“. Nutarimas įsigalioja 2022.03.08.

2022.03.03 [nutarimu Nr. 170](#) patvirtintas Valstybės investicijų 2022–2024 metų programoje numatytų valstybės kapitalo investicijoms skirtų lėšų paskirstymas. Dalis lėšų - **Muitinės departamento investicijų projektų** (Bendrojo naudotojo valdymo sistemos, atitinkančios Europos Komisijos reikalavimus, vystymas, Lietuvos muitinės duomenų

saugyklos vystymas, Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos tobulinimas, III etapas ir kiti) įgyvendinimui. Nutarimas įsigalioja 2022.03.04.

Vidaus reikalų ministerija

2022.03.02 [įsakymu Nr. 1V-150](#) pakeistas Projektų, finansuotinių iš nacionalinės Vidaus saugumo fondo 2014–2020 m. programos, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 1V-146 „Dėl Projektų, finansuotinių iš nacionalinės Vidaus saugumo fondo 2014–2020 m. programos, sąrašo patvirtinimo“, ir išdėstyta nauja redakcija. Vienas projektų - **Muitinės padalinių pajėgumų kriminalinės žvalgybos** ir ikiteisminio tyrimo srityje stiprinimas. Įsakymas įsigalioja 2022.03.03.

Finansų ministerija

2022.03.01 [įsakymu Nr. 1K-71](#) pakeitė Lietuvos Respublikos **muitynės pareigūnų skiriamųjų ženklų ir tarnybinių uniformų** pavyzdžių aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2019 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 1K-36 „Dėl Lietuvos Respublikos muitynės pareigūnų skiriamųjų ženklų ir tarnybinių uniformų pavyzdžių aprašo patvirtinimo“. Įsakymas įsigalioja 2022.03.02.

Kultūros ministerija

2022.03.16 [įsakymu Nr. IV-290](#) patvirtintas **Kilnojamųjų kultūros vertybių** iš trečiųjų šalių importo licencijų išdavimo tvarkos aprašas, kuris nustato prašymų išduoti kilnojamųjų kultūros vertybių iš trečiųjų šalių importo licenciją pateikimo ir jų nagrinėjimo, licencijų išdavimo ir jų panaikinimo, sprendimų apskundimo tvarką. Įsakymas įsigalioja 2022.03.17.

Muitinės departamentas

2022.03.25 [įsakymu Nr. 1B-207](#) pakeistos **Prekių deklaravimo žodžiu taisyklės**, patvirtintos 2017 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 1B-1099 „Dėl Prekių deklaravimo žodžiu taisyklių patvirtinimo“. Vienas iš pakeitimų - įtrauktas naujas punktas: „101. Jeigu prekės teisės aktų nustatyta tvarka negali būti deklaruojamos žodžiu, muitynei pateikta žodinė deklaracija (ar žodinę deklaraciją papildantis dokumentas) neatitinka Taisyklių 20, 41 ar 45 punktų reikalavimų, nepateikiami reikiami duomenys ir (arba) dokumentai arba šie duomenys neišsamūs ar netikslūs, žodinėje deklaracijoje nurodytos prekės nepateiktos muitynei, ji nepriimama.“ Įsakymas įsigalioja 2022.03.26.

2022.03.25 [įsakymu Nr. 1B-206](#) pripažintas netekusiu galios 2014 m. gegužės 22 d. įsakymas Nr. 1B-319 „Dėl **Degalų deklaracijos formos** bei reikalavimų degalų deklaracijos formai patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais. Įsakymas įsigalioja 2022.03.26.

2022.03.21 [įsakymu Nr. 1B-186](#) pakeistos **Galutinio vartojimo procedūros** įvykdymo dokumento pildymo, pateikimo ir priėmimo Lietuvos Respublikos muitynėje taisyklės, patvirtintos 2017 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1B-1086 „Dėl Galutinio vartojimo procedūros įvykdymo dokumento pildymo, pateikimo ir priėmimo Lietuvos Respublikos muitynėje taisyklių patvirtinimo“.

2022.03.10 [įsakymu 1B-156](#) pakeistas 2006 m. spalio 2 d. įsakymas Nr. 1B-630 „Dėl **Garantų registravimo** Muitynės departamente taisyklių patvirtinimo“ ir išdėstyta nauja redakcija. Patvirtintas Garantų registravimo Lietuvos Respublikos muitynėje tvarkos aprašas, kuris nustato garanto statuso suteikimo asmenims tvarką. Įsakymas įsigalioja 2022.03.21.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba

2022.03.02 [įsakymu Nr. B1-148](#) leista per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu vežti arba į Lietuvos Respubliką tiesiogiai iš **Ukrainos** įvežti Reglamento (ES) Nr. 576/2013 I priede išvardytų rūšių **gyvūnus augintinius**, kurie neatitinka Reglamento (ES) Nr. 576/2013 reikalavimų, vykdant šiame įsakyme nurodytas kontrolės priemones. Įsakymas įsigalioja 2022.03.03.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

2022.03.02 [įsakymu Nr. 1-64](#) pakeistos Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos patikrinimų taisyklės, patvirtintos Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2020 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1-318 „Dėl Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos patikrinimų taisyklių patvirtinimo“ ir išdėstyta nauja redakcija. Įsakyme - nuostatos dėl gaminių patikrinimo pagal Lietuvos Respublikos muitynės padalinio užpildytą Pranešimą apie sulaikytus ne maisto gaminius, procedūros nustačius administracinį nusižengimą ir kita. Įsakymas įsigalioja 2022.03.03.

MUITINĖS AKTUALIJOS IR ĮVYKIAI

2022.03.25 [Patikslinta informacija](#) dėl **euro banknotų** išvežimo į Rusiją ir Baltarusiją.

2022.03.23 [Svarbu:](#) Europos Komisija skelbia **atsakymus į klausimus dėl sankcijų taikymo RU ir BY.**

- 2022.03.22 [Rusijos ir Baltarusijos plieno tarifinės kvotos](#) paskirstytos kitoms šalims, verslui sudarytos sąlygos užbaigti sandorius.
- 2022.03.18 [Ribojamas euro banknotų](#) išvežimas į Rusiją ir Baltarusiją. Lietuvos muitinė informuoja, jog tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims yra draudžiama parduoti, tiekti, perduoti ar eksportuoti **euro banknotus į Rusiją ir Baltarusiją** net ir pateikus Grynųjų pinigų deklaraciją. Taip pat ribojama gabenamų asmeniniam naudojimui skirtų euro banknotų suma.
- 2022.03.17 [Nauji draudimai ir ribojimai](#) – geležies ir plieno produktams bei prabangos prekėms. Dar kartą išplėtus ES sankcijas Rusijai, nuo kovo 16 d. šalia kitų naujų sankcijų uždraustas geležies ir plieno produktų importas į ES bei panaikintos Rusijai ir Baltarusijai nustatytos plieno produktų importo kvotos.
- 2022.03.17 [Kovo 23 dieną](#) 10 val. organizuojamas **Muitinės konsultacinio komiteto (MKK)** posėdis. Posėdis vyks nuotoliniu būdu.
- 2022.03.17 [Svarbu ir muitinei, ir verslui](#): Europos Komisija koordinuoja **ES muitinių veiklą, susijusią su karu Ukrainoje**.
- 2022.03.17 [Sustiprinta prekių kontrolė](#) didina transporto eiles pasienyje.
- 2022.03.15 [Dėl asmenų galimų](#) apgaulių ilgėja muitinės formalumų laikas pasienyje. Vykdydama ES įvestas sankcijas Rusijai ir Baltarusijai bei atsižvelgdama į pasikartojančius pažeidimus Lietuvos muitinė sustiprino importo ir eksporto patikrą, taip pat **strateginių ir dvejetainių paskirties prekių kontrolę**. Sustiprinta muitinės priežiūra ir patikra sulėtino įprastinius muitinio tikrinimo procesus ir kartu pailgino muitinio įforminimo trukmę.
- 2022.03.16 [Informacija verslui dėl iš Rusijos ir Baltarusijos parsigabenamos įrangos](#) nutraukus veiklą. Lietuvos muitinė informuoja, kad verslininkams, nutraukiantiems veiklą Rusijoje ar Baltarusijoje ir į Lietuvą parsigabenantiems įmonės naudotas priemones ir įrangą, nėra taikomi jokie importo ribojimai, t. y. šioms prekėms netaikomos ES sankcijos net jei jos gali būti vertinamos kaip dvejetainių paskirties strateginės prekės.
- 2022.03.10 [Svarbu](#): nuo 2022-03-04 VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras sustabdė Rusijos Federacijoje ir Baltarusijos Respublikoje gaminamiems **statybos produktams** išduotų eksploatacinių savybių pastovumo ir statybos produktų (vidinės) gamybos kontrolės atitikties sertifikatų galiojimą. Statybos produktus, kurių sertifikatų galiojimas sustabdytas, draudžiama tiekti į rinką.
- 2022.03.09 [Vėl sulaukytos dvejetainių paskirties prekės](#), šįkart – 87 tūkst. eurų vertės metalo apdirbimo įranga. Metalų tekimo staklės-tekimo centrus bandyta eksportuoti muitinei pateikiant supaprastintą tranzito deklaraciją.
- 2022.03.08 [Patys deklaruojate savo pirkinius?](#) Nuo šiol mokėtinus muitus ir mokesčius už pirkinius, įsigytus trečiųjų šalių internetinėse parduotuvėse, galite sužinoti ne tik prieš pateikdami muitinės deklaraciją, bet net ir prieš įsigydami prekes – Lietuvos muitinė įdiegė dvi **naujas mokesčių apskaičiavimo modeliavimo priemones**.
- 2022.03.04 [Muitinės informacija: nauji ribojimai prekybai su Baltarusija](#) ir sustiprinta prekių kontrolė. Dar labiau apribojamos Baltarusijos galimybės prekiauti su Europos Sąjungos šalimis. Naujausiame Tarybos reglamente (ES) 2022/355 nustatytos naujos prekių grupės, kurias draudžiama importuoti į ES.
- 2022.03.04 [Muitinė užkirto kelią strateginių prekių išvežimui į Baltarusiją](#). Vilniaus teritorinės muitinės Medininkų kelio poste muitinės pareigūnai sulaukė krovininį vilkiką, mėginusį į Baltarusiją išvežti dvejetainių paskirties prekes – 33 padėklus su transporto priemonių dalimis.
- 2022.03.03 [Supaprastinama tvarka](#) įsivežti **naminius augintinius iš Ukrainos** į Lietuvą.
- 2022.03.03 [Svarbu: dėl sustiprintos priežiūros](#) priemonių prekybai su **Donecko ir Luhansko** sritimis. Lietuvos Respublikos muitinė taiko sustiprintas priežiūros priemones importuojamoms ar eksportuojamoms prekėms iš/į Ukrainos Respublikos Vyriausybės nekontroliuojamų Luhansko ir Donecko sričių teritorijų.
- 2022.03.03 [Gabenančių paramą į Ukrainą dėmesiu](#).
- 2022.03.01 [Informacija verslui](#): dar labiau griežtinamas **dvejetainių paskirties** prekių eksportas į Rusiją.
- 2022.02.28 [Dėl paramos siuntų Ukrainai](#) deklaravimo muitinėje. Lietuvoje **deklaruojant paramos siuntas Ukrainai** eksporto procedūrai įforminti (procedūros kodas „1000“), galima naudoti Kombinuotosios nomenklatūros kodą „9919 00 00“ (Taric kodas „9919 00 00 00“).
- 2022.02.28 [Muitinės pareigūnai sulaukė](#) iš Honkongo į Baltarusiją gabentas kartoninių **cigarečių pakelių ruošinių klastotes**.

ES aktualijos: kovas 2022

Adobe Stock

Apžvalga su muitinės sritimi susijusių teisės aktų ir pranešimų, paskelbtų ES oficialiajame leidinyje, taip pat informacijos, kurią skelbia Europos Komisija, Pasaulio muitinių organizacija ir Pasaulio prekybos organizacija. Atnaujinama kas savaitę!

Naujienos 12 savaitę (kovo 21-27 d.): paskelbta gairė klausimų ir atsakymų forma dėl ribojamųjų priemonių, įvestų reaguojant į Rusijos agresiją Ukrainoje; importuojamam Kinijos kilmės kalcio silicidui nustatomas galutinis antidempingo muitas ir galutinai surenkamas laikinasis muitas; taisomas reglamentas, kuriuo importuojamiems Kinijos kilmės šviesolaidžių kabeliams nustatomi galutiniai kompensaciniai ir antidempingo muitai; apsaugos priemonių taikymas importuojamiems žmonėms vartoti skirtiems Turkijos kilmės dvigeldžiams moliuskams; iš dalies keičiami REACH reglamento priedai; ir daugiau aktualijų!

OFICIALUSIS LEIDINYS

Rusija ir Baltarusija - sankcijos

2022.03.15 L 087I [Tarybos sprendimas \(BUSP\) 2022/430](#), kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas **2014/512/BUSP** dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje. Šiuo sprendimu:

- uždrausti bet kokie sandoriai su tam tikromis valstybės valdomomis įmonėmis;
- uždrausta Rusijos asmenims ar subjektams teikti visas kredito reitingų paslaugas ir
- leisti naudotis visomis su kredito reitingavimo veikla susijusiomis prenumeruotomis paslaugomis;
- sugriežtinti dvejojo naudojimo prekių ir technologijų, taip pat
- prekių bei technologijų, kuriomis galėtų būti tobulinamos Rusijos gynybos ir saugumo sektoriaus technologijos, eksporto apribojimai ir
- papildytas asmenų, susijusių su Rusijos gynybos ir pramonės baze, kuriems taikomi šie apribojimai, sąrašas;
- uždraustos naujos investicijos į Rusijos energetikos sektorių, ir
- nustatyti visapusiški įrangos, technologijų ir paslaugų, skirtų Rusijos energetikos sektoriui, išskyrus branduolinę pramonę ir energijos transportavimo galutinės grandies sektorių, eksporto draudimai;

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Artėjantys mokymai

2022.04.05 internetu 1,5 val. 89 Eur	Importo mokesčių apskaičiavimas muitinės tikslais ir prekių fiksavimas apskaitoje Ingrida Kemežienė, Advokatų kontoros „Ellex Valiūnas ir partneriai“ mokesčių audito ir bylinėjimosi ekspertė
2022.04.12 internetu 1,5 val. 89 Eur	Eksporto ir reeksporto formalumai pradžios ir paskirties muitinės įstaigose Jurgita Bartninkienė, UAB „Muita“ direktorė ir Jurgita Stanienė, UAB „Muita“ muitų atitikties skyriaus vadovė
2022.04.13 internetu 1,5 val. 89 Eur	Sankcionuojami asmenys: pažink savo klientus ir tiekėjus Andrius Košel, advokatas, APB “SPC legal”
2022.04.14 Vilniuje Viena diena 249 Eur	Prekių tarifinis klasifikavimas pradedantiesiems ir pažengusiems Ingrida Sakalienė, prekių tarifinio klasifikavimo specialistė
2022.04.26 Vilniuje 1,5 val. 89 Eur	Tarptautinės finansinės ir ekonominės sankcijos verslui: teisinis reguliavimas ir rizikos valdymas ECOVIS Proventus Law advokatės, sankcijų ekspertės Inga Karulaitytė-Kvainauskienė ir Rūta Sakalauskaitė
2022.05.03 internetu 1,5 val. 89 Eur	Klasifikavimo žinios pažengusiems pagal specifines produktų grupes Ingrida Sakalienė, prekių tarifinio klasifikavimo specialistė
2022.05.04 internetu 1,5 val. 89 Eur	Sėkmingas pasirengimas muitinės auditui Jurgita Stanienė, UAB „Muita“ muitų atitikties skyriaus vadovė, turinti daugiau kaip 16 metų patirties darbo muitinėje, iš jų 12 metų ūkio subjektų patikrinimų skyriuje
2022.05.05 internetu 5 val. 165 Eur	Klaidos muitinės formalumuose: atsakomybė ir rizikos valdymas Dr. Gediminas Valantiejus, advokatas, advokatų kontora GVLEX, Mykolo Romerio universiteto lektorius, vyr. mokslo darbuotojas
2022.05.10 internetu 1,5 val. 89 Eur	Tranzito procedūros T1/T2 ir garantijų valdymas Jurgita Bartninkienė, UAB „Muita“ direktorė, turinti daugiau nei 10 metų patirtį darbo su tranzito procedūromis ir bendrąja garantija Lietuvoje ir Vokietijoje
2022.05.12 internetu 3,5 val. 165 Eur	Importo formalumai: pagrindai verslui Enrika Naujokė, muitinės paslaugų įmonės UAB “Muita” bendrasavininkė, turinti ilgametę darbo patirtį muitinės srityje (transporto, gamybos, muitinės tarpininkų įmonėse)
2022.05.12 internetu 3,5 val. 165 Eur	Eksporto muitinės formalumai: pagrindai verslui Enrika Naujokė, muitinės paslaugų įmonės UAB “Muita” bendrasavininkė, turinti ilgametę darbo patirtį muitinės srityje (transporto, gamybos, muitinės tarpininkų įmonėse)
2022.05.17 internetu 1,5 val. 89 Eur	Muitinės veiklos optimizavimas įmonėje – supaprastinimų ir specialiųjų procedūrų poveikis Jovita Dobrovalskienė, UAB „Muita“ muitų teisės skyriaus vadovė
2022.05.24 internetu 1,5 val. 89 Eur	Prekybos ir prekių judėjimo apribojimai: Kokie jie? Kaip susigaudyti nuolat kintančioje aplinkoje? Jonas Sakalauskas, partneris, advokatas, APB „AAA Law“

Mūsų tikslas – suteikti žinias, kurios padės Jums užtikrinti muitinės formalumų atitiktį teisės aktams ir maksimaliai pasinaudoti jų teikiamomis galimybėmis!

Daugiau
informacijos

www.muita.lt/lt/p/mokymai

Ar verta investuoti į žinias netikrumo laikais?

Photo by Christina Morillo on Pexels

Kur geriausia investuoti netikrumo laikais? Kalbinamas apie pandemijos sukeltą įtampą rinkose žinomas investuotojas, apžvelgdamas įvairias investicijų galimybes, pabrėžė, kad pati vertingiausia investicija yra į savo žinias. Pandemija sutrikdė tiekimo grandines, bet daugumos jų nenutraukė, tai dabar daro karas Ukrainoje. Tad, ar verta investuoti į žinias muitinės, logistikos ir tarptautinės prekybos srityje, kuri mūsų regione šiuo metu išgyvena sudėtingus laikus?

Diskusijoje mintimis dalinasi Socialinių mokslų kolegijos studijų programų vadovė Kristina Stonkuvienė, Lietuvos nacionalinės ekspeditorių ir logistų asociacijos „LINEKA“ prezidentas Edmundas Daukantas ir „Muitinės praktikų asociacijos“ vadovė Enrika Naujokė.

Redakcija: Ar pritariate minčiai, kad pati vertingiausia investicija yra į savo žinias?

Kristina: Investicijoje į žinias, mano nuomone, yra mažiausiai paslėptų rizikos elementų. Standartiškai suvokiamo investavimo metu kažką „įdėdami“, nežinome, kiek gausime atgal. Tačiau investuodami į žinias, gauname garantuotą grąžą.

Edmundas: Taip, be abejo, sudėtingose situacijose kompetencijos leidžia įgyti pranašumą.

Enrika: Norėčiau pažvelgti kiek plačiau į šią be galo svarbią temą. Gyvename žinių visuomenėje, ne gamtos ištekliai

SMK

Kviečiame studijuoti
**TARPTAUTINĘ PREKYBĄ
IR MUITINĖS LOGISTIKĄ**

VILNIUS
KAUNAS
KLAIPĖDA

Daugiau informacijos: www.smk.lt

yra pagrindinis mūsų ekonomikos variklis, o mūsų žinios. Tad, manau, apie investavimą į žinias reikėtų kalbėti ne kaip apie galimybę, o kaip apie būtinybę (asmeniui, verslui, institucijoms ir, be abejojimo, valstybėms), jeigu norime sukurti tvarią gerovę. Jeigu norime gebėti ne tik lanksčiai prisitaikyti labai dinamiškoje aplinkoje (klimato kaita, pandemija, karas, ekonominės sankcijos ir kt.), bet ir veikti proaktyviai, t.y. patys formuoti, kokioje aplinkoje norime gyventi.

Redakcija: Iš ties, žinių vertė neabejotina. Jūs esate vieni tų, kurie aktyviai augina žinias. Kokius mokymus/ studijas muitinės, logistikos ir tarptautinės prekybos srityje vykdate?

Kristina: Socialinių mokslų kolegija vykdo Tarptautinės prekybos ir muitinės logistikos studijų programą, kuri sulaukia didelio susidomėjimo. Programos patrauklumą sąlygoja muitinės logistikos sektoriaus progresas ir itin augančios perspektyvos.

Edmundas: Lietuvos nacionalinė ekspeditorių ir logistų asociacija „LINEKA“ kviečia visus transporto įmonių aukštesnio lygio vadovus, vadybininkus, vedančiuosius specialistus bei kitus praktikus, dirbančius ekspedijavimo ir logistikos versle, gilinti savo turimas ir pasisemti naujų žinių.

FIATA diplomatas – aukščiausią jo turėtojo kvalifikaciją įrodantis dokumentas, galiojantis daugiau nei 150 pasaulio šalių, puikiai vertinamas tiek darbdavių, tiek darbuotojų. Tai asmeninis (skiriamas ne įmonei, o darbuotojui) diplomatas, išrašomas Ciuriche, kuris garantuoja, kad klausytojas atitinka FIATA transporto specialistams keliamus reikalavimus. Lietuvoje šį tarptautinio pripažinimo kokybės sertifikatą turi virš 100 ekspeditorių.

Lietuvoje šis diplomatas ir kvalifikacija dar mažai kam žinoma, tačiau tarptautinėje plotmėje, o ypač Azijos rinkoje, specialistas negali eiti logisto pareigų be šios akreditacijos. FIATA diplomatas gaunamas išklausius 13 modulių kursą, išlaikius egzaminus bei parašius baigiamąjį darbą. Taip pat klausytojams, ypač logistikos studentams, suteikiama galimybė studijuoti ir atskirus modulius. Sėkmingai išlaikius pasirinkto modulio egzaminą, išduodamas asociacijos „LINEKA“ sertifikatas.

Enrika: Muitinės praktikų asociacija, bendradarbiaudama su Socialinių mokslų kolegija ir Vytauto Didžiojo Universitetu, kviečia tapti kvalifikuotais atstovais muitinėje išklausančių kelių savaitių trukmės nuotolinius kursus ir išlaikius egzaminą ([informacija apie kursus čia](#)). Tai galėtų būti pirmas karjeros žingsnis logistikoje, toliau išklausančių FIATA kursą ir/ arba tarptautinėje prekyboje - mokinantis SMK bakalauro studijose.

MCMXXII
VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

SMK

MUITINĖS
PRAKTIKŲ
ASOCIACIJA

Nuotoliniai MUITINĖS TARPININKO KURSAI

Geriausias laikas pradėti

dabar!

www.customsclear.net/lt/learning-paths/atstovo-muitineje-kursai

Redakcija: Kas renkasi šiuos mokymus/ studijas ir kokias karjeros galimybes jie atveria?

Kristina: Tarptautinės prekybos ir muitinės logistikos studijų programą renkasi motyvuoti ir aiškius tikslus turintys studentai. Jie nevengia atsakomybės, yra atviri naujovėms. Džiaugiamės, kad socialinė partnerystė, vykdančių šią studijų programą, ją praturtina verslo iššūkiais, praktiniais įgūdžiais ir dėl to studentai į darbo rinką žengia tvirtesni,

galintys garantuoti aukštesnę darbo kokybę.

Baigę šią studijų programą, absolventai puikiai įsitvirtina jau eilę metų sėkmingai dirbančiose įmonėse. Taip pat turime pasidžiaugti, kad absolventai kuria ir nuosavus verslus bei kuria darbo vietas kitiems specialistams.

Edmundas: FIATA mokymus dažniausiai renkasi logistikos specialistai, turintys ilgametę praktinę patirtį ir siekiantys įgyti kokybiškų žinių. Ne paslaptis, kad dauguma šiuolaikinėje logistikos kompanijoje dirbančių vadovų yra baigę aukštąsias mokyklas ir įgiję fizikos, matematikos žinių, tačiau gyvenimui susiklosčius dirba logistikos srityje, užsaugę iki vadovų iš paprastų darbuotojų ir neturintys būtent šios specialybės tvirtų, šiuolaikinių pagrindų.

FIATA mokymai supažindina su praktikomis, kuriomis vadovaujasi pasaulinio dydžio logistikos kompanijos. Kursų metu pritaikant patyrusių dėstytojų žinias ir užduotis, klausytojai sprendžia sudėtingas kasdienes situacijas ir taip lavina savo turimus įgūdžius.

Enrika: Muitinės tarpininko kursus renkasi mėgstantys nemonotonišką darbą, kasdienius iššūkius sprendžiant labai įvairius klausimus ir bendraujant su daugeliu logistikos grandies dalyvių - vežėjais, eksportuotojais, importuotojais, muitine, kitomis pasienio tarnybomis. Stebime, kad kursus renkasi tiek studentai, tiek iš kitų šalių į Lietuvą gyventi grįžtantys asmenys (kursai nuotoliniai, tad nesvarbu, kurioje šalyje mokinamasi), tiek asmenys, norintys pakeisti profesiją. O karjeros galimybės labai plačios, nes muitinės formalumų žinios reikalingos visoje pasaulinėje tiekimo grandinėje. Pavyzdžiui, žinau moterį, kuri pradėjusi darbą muitinės tarpininke, dabar yra Amazon muitinės ir prekybos atitikties vadovė, dirba biure Liuksemburge.

Redakcija: Ką pastebite, kaip sprendimą mokytis įtakoja tokios tiekimo ir logistikos grandinės trikdančios krizės kaip pandemija, o dabar karas?

Kristina: Nekasdienės situacijos, įvairios pasaulyje kylančios krizės tik įrodo, kad nei viename sektoriuje nėra stabilumo ir jis, norėdamas užtikrintai veikti, turi būti gebantis prisitaikyti prie besikeičiančių aplinkybių. Lygiai taip pat ir mokymasis. Norėdami būti gerais specialistais, mes kiekvienas turime turėti aukštesnius mokymosi tikslus ir nemaštyti, kad diplomą, įgytas prieš 12 ar 5 metus, man garantuos stabilią darbo vietą.

Kita vertus, tokios pasaulinės krizės kaip pandemija, o šiuo metu ir karas, sudaro sąlygas dėstytojams į teorinių žinių kursą integruoti realias, čia ir dabar vykstančias situacijas, ir tokiu būdu provokuoti studentų operatyvinį, į sprendimų paiešką orientuotą mąstymą, gebėjimą orientuotis kintančiose aplinkybėse. Mano asmenine nuomone, vykstant pokyčiams, visada atsiranda galimybė. Todėl ir mūsų kaip aukštosios mokyklos misija yra padėti studentams atrasti galimybes.

Edmundas: Pandemija skatino gilinti žinias, deja, karo situacijoje, žmonės nėra linkę investuoti į ateitį. Pastebėjome, kad norinčių mokintis FIATA kursuose dėl prasidėjusio karo Ukrainoje sumažėjo. Matyt, stebint darbo rinką, nuolat trūkinėjančias tiekimo grandines bei padidėjus darbo apimtims dėl trūkstamo darbuotojų skaičiaus, nebelineka motyvacijos ar laiko investicijoms į save ir žinių tobulinimą. Neramiais laikais labiau įprasta investuoti į savisaugos, pirmosios pagalbos ir kitas priemones, padėsiančias išgyventi sunkiausiu periodu.

Enrika: Mes negalime palyginti pandemijos laikotarpio su priešpandeminiu, nes šie nuotoliniai kursai buvo parengti pandemijos metu. Tačiau taip pat pastebime, kad prasidėjus karui Ukrainoje sumažėjo norinčių mokintis skaičius. Tai vertinu dvejopai. Viena vertus, logistikos sektorius dabar laikinai traukiasi ir darbo vietų pasiūla mažėja, tad tai suprantamas sprendimas. Antra vertus, išmintinga „roges ruošti vasarą“. Nebus geriausias laikas dairytis kaip įgyti rinkai reikiamų kompetencijų išaugus specialistų poreikiui po karo, kai į Ukrainą plauks investicijos atkūrimui ir bus atšauktos daugelis sankcijų šalims agresorėms – tuomet bus karjeros laikas jau turintiems žiniū.

Redakcija: Tad kokios Jūsų prognozės darbo šioje srityje rinkai šioms/ ateinantiems metams?

Kristina: Pastaruoju metu darbo rinką įtakoja daug neapibrėžtumų: įtampa tarptautinėje politikoje, infliacija, darbuotojų įdarbinimo geografijos plėtra. Nepaisant pokyčių, esame tikri, kad rengiame specialistus, atliepančius darbo rinkos poreikius. Tai sąlygoja aktyvus bendradarbiavimas su verslo įmonėmis, darbdaviais. Dalis jų jau praktikos metu įdarbina studentus. Didelį dėmesį skiriame patirtiniam mokymui, kurio dėka studentai ne tik įgyja praktinių žinių, bet tuo pačiu ir lankstumo reaguojant į pokyčius. Tai padeda jiems įsitvirtinti besikeičiančioje darbo rinkoje.

Edmundas: Karas baigsis, atstatymo laikotarpis reikalaus milžiniškų logistikos resursų visose šalyse, tuo pačiu konkurencingi bus tik tie, kurių kompetencijos leis taikyti inovatyvius, nestandartinius ir labai pažangius sprendimus, tam žinių reikės, netgi labai...

Enrika: Visiškai pritariu Edmundo išsakytai minčiai. Be abejo, karo trukmės prognozuoti negalime, bet matant, kaip vieningai priimami demokratinių šalių sprendimai ir kaip greitai veikiama, kaip tvirtai laikosi Ukraina, turbūt daugelis išsaugo viltį, kad karo baigtį pavyks pasiekti artimiausiais mėnesiais.

Redakcija: Ką pabaigai norėtumėte pasakyti ar palinkėti visiems, kurie svarsto rinktis karjerą mūsų aptartoje srityje?

Kristina: SMK studijų programos pažangios ir atliepančios darbo rinkos pokyčius. Ne išimtis yra ir Tarptautinės prekybos ir muitinės logistikos studijų programa, kurią pasirinkusiems studentams atsiveria daug galimybių tiek privačiame, tiek valstybiniame sektoriuje. Tad raginu ir linkiu renkantis studijas siekti užsibrėžtų tikslų, nepaisant vykstančių pokyčių vienoje ar kitoje srityje, investuoti į žinias, asmeninių savybių ugdymą ir tikslingai planuoti savo karjeros kelią.

Edmundas: Logistika tokia sritis, kurioje tikri profesionalai laimi, o likusieji tiesiog daug ir sunkiai dirba. Palinkėsiu niekada nesustoti investuoti į save ir gerinti savo žinias, kurias vėliau kaip vadovas/ vadovė galėsite perduoti jaunesnėms kartoms, kurios, sekdamos Jūsų pavyzdžiu toliau skaidrins, gerins, optimizuos logistikos procesus. Tik jūsų žinių ir darbo dėka viskas yra įmanoma.

Enrika: Linkiu svajoti plačiai. Tarptautinės prekybos ir logistikos, kurių neatsiejama dalis yra muitinė, galimybės yra didžiulės, tai pasaulinė sritis, reguliuojama pasaulinių standartų, tad karjerai nėra „sienų“. Antra vertus, siekiantys karjeros Lietuvoje greičiausiai pasakytų, kad dirbant šioje srityje ir norint pažinti kitas šalis niekur net vykti nereikia - pasaulis su įvairių šalių prekėmis ir su tuo susijusia specifika pats atkeliauja pas mus.

MOKYMAI

FIATA ekspeditoriaus diplomui gauti

Pavasario sesija 2022

Registracija – info@lineka.lt

Daugiau informacijos: www.lineka.lt

Enrika Naujokė
Redaktorė
„Muitų teisė praktikams“

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Sankcijų, susijusių su prekių judėjimu, taikymo praktikoje klausimai

Tinkamas ir teisingas dėl karo Ukrainoje įvestų sankcijų taikymas tapo iššūkiu tiek muitinei, tiek verslui. Siekdama vienodo taikymo praktikoje visose ES šalyse narėse ir atsakyti į kylančius klausimus, Europos Komisija parengė ir š. m. kovo 23 d. [publikavo gairę](#), kuri parengta atsakymų į dažnai užduodamus klausimus forma. Apžvelkime atsakymus į klausimus dėl sankcijų įsigaliojimo momento, išimčių laikinojo saugojimo terminui, dėl prabangos prekių vertės nustatymo ir prekių vieneto sąvokos, dėl medienos gaminių importo draudimo bei dėl prekių importo iš Donecko ir Luhansko sričių.

Dėl sankcijų įsigaliojimo momento

Ar draudimai galioja prekėms, kurios iš Baltarusijos buvo išgabentos iki Reglamento 2022/355 įsigaliojimo?

Draudimai taikomi nuo sankcijų įsigaliojimo momento prekėms, kurios jau buvo gabenamos iš Baltarusijos į ES, taip pat ir prekėms, kurios sankcijų įsigaliojimo metu buvo laikinai saugojamos ES teritorijoje.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Nauja! Prenumeruokite dabar ir gaukite daugiau

CustomsClear muitinės žinių platformoje jau ir video mokymų prenumerata!

CustomsClear	Nemokamas	Bazinis	Plus	Verslui
	Nemokamai	25€ /mėn. +5€ vartotojui	35€ /mėn. +7€ vartotojui	Gaukite asmeninį pasiūlymą
Nemokami straipsniai ir video	✓	✓	✓	✓
Žodynas	✓	✓	✓	✓
Premium straipsniai	–	✓	✓	✓
Premium Video	–	–	✓	✓
Kursai	–	–	–	✓

Daugiau informacijos www.customsclear.net/lt >>> Prenumerata

Enrika Naujokė
Redaktorė
„Muitų teisė praktikams“

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Sankcijos Rusijai: dvejopo naudojimo prekių eksporto klausimai

Europos Komisija parengė [gairę eksportuotojams](#), kurioje atsako į verslo klausimus, susijusius su Tarybos Reglamente Nr. 833/2014 (vadinamo Sankcijų reglamentu) 2, 2a ir 2b straipsniuose nustatytais dvejopo naudojimo prekių ir technologijų eksporto ribojimais, kurie buvo papildyti 2022.02.25 Tarybos Reglamentu Nr. 2022/328. Taip pat pateikia Sankcijų reglamento VII priede nurodytų prekių ir KN kodų informacinę koreliacijos lentelę. Apžvelkime kai kuriuos gairėje pateikiamus išaiškinimus.

Kada įsigaliojo naujai įvedami ribojimai?

Tarybos Reglamentas Nr. 2022/328 įsigaliojo 2020.02.26 ir visi naujai įvesti ribojimai taikomi nedelsiant nuo įsigaliojimo dienos. Eksportas galimas tik taikant išimtis ir leidžiančias nukrypti nuostatas, kurios apžvelgiamos toliau. Be to, ieigu

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Artėjantys mokymai

2022.04.13 internetu
1,5 val. | 89 Eur

Sankcionuojami asmenys: pažink savo klientus ir tiekėjus

Andrius Košel, advokatas, APB "SPC legal"

„Kaip nustatyti, ar klientas arba tiekėjas yra sankcionuojamas asmuo? Atsakymą svarbu žinoti **eksportuotojams, importuotojams, logistikos įmonėms**. Nes nuo jo priklausys, ar galėsite vykdyti tarpusavio atsiskaitymus ir, ar apskritai turite teisę tiekti/ gauti/ gabenti prekes. ES sankcijos tiesiogiai privalomos visiems ES piliečiams ir ES įsteigtiems juridiniams asmenims, net jei jie veikia trečiojoje šalyje. Už nesilaikymą gresia baudžiamoji atsakomybė.“

Tel. +370 664 26393
El. p. mokymai@muita.lt

Daugiau
informacijos

www.muita.lt/lt/p/mokymai

Jurgita Staniienė
Muitų atitikties skyriaus vadovė
UAB „Muita“

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Sankcijos Rusijai ir Baltarusijai: ką daryti su prekių siunta?

Europos Sąjunga ruošia 4-ąjį sankcijų Rusijai ir Baltarusijai paketą, dar labiau izoliuojantį tas šalis iš pasaulinės ekonominės sistemos. Beprecedenčiu greičiu kinta teisinė ir verslo aplinka, tad, kai ant stalo atkeliauja prekių siuntos į tas šalis ar iš jų dokumentai, pirmas klausimas, kuris kyla atsakingam darbuotojui: ką dabar daryti? Apžvelkime, ką reikėtų apgalvoti ir žinoti priimant sprendimą dėl minėtos siuntos.

Sankcijų sritys

Pradėkime nuo sankcijų ir jų esmės apžvalgos. Bendraja prasme sankcijos yra nuobaudos ir kitos priemonės, naudojamos siekiant paskatinti paklusti priimtoms elgesio normoms ir teisės aktų reikalavimams. Akivaizdu, kad įvairios pasaulio šalys, muitinės ir verslai Rusijai ir Baltarusijai taiko kokias tik gali sankcijas, kad sustabdytų kara

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Artėjantys mokymai

2022.04.26 internetu
1,5 val. | 89 Eur

Tarptautinės finansinės ir ekonominės sankcijos verslui: teisinis reguliavimas ir rizikos valdymas

ECOVIS ProventusLaw advokatės, sankcijų ekspertės Inga Karulaitytė-Kvainauskienė ir Rūta Sakalauskaitė

„Vykdamos veiklą tarptautiniu mastu, įmonės gali susidurti su įvairialypiu kitų valstybių, kaip antai, Jungtinių Amerikos Valstijų, Jungtinės Karalystės, ar kitų nustatytų sankcijų poveikiu. Praktinė Lietuvos ir viso pasaulio įmonių patirtis rodo, kad norint sušvelninti galimas neigiamas tarptautinių sankcijų pasekmes, rekomenduotina ne tik laikytis vietinių teisės aktų, bet ir vertinti visos veiklos sankcijų riziką.“

Seminaras skirtas: **teisės, finansų, pirkimų, pardavimų ir kitų skyrių darbuotojams**, vienu ar kitu būdu savo darbe susiduriantiems su prekybos prekėmis sandoriais ir turintiems suprasti rizikas bei jų valdymą.

Tel. +370 664 26393
El. p. mokymai@muita.lt

Daugiau
informacijos

www.muita.lt/lt/p/mokymai

Patrick Nieveler
Vadovas
PASANI akademija, Vokietija

Jovita Dobrovalskienė
Muitų teisės skyriaus vadovė
UAB „Muita“

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Retrospektyvus eksporto procedūros užbaigimas

Retrospektyvus eksporto procedūros užbaigimas ir Brexit – skirtingi valstybių narių formalumai Lietuvos ir Vokietijos pavyzdžiu. Šiame straipsnyje norime pakalbėti tema, kuri nėra visiškai nauja, tačiau dėl kurios vis dar dažnai kreipiamasi ir kuri kelia daug klausimų. Neaiškumai ir klausimai kyla ypač tada, kai skirtingos muitinės įstaigos taiko skirtingus alternatyvaus įrodymo reikalavimus. Nors tai nėra specifinė Brexit problema, daugelis į Jungtinę Karalystę pradėtų eksporto procedūrų vis dar atviros. Vokietijos muitinės administracija reagavo į tai pritaikydama supaprastinimus. Apžvelkime paeiliui.

Eksporto neužbaigimo tyrimo procedūra

Jei per 90 dienų nuo prekių išleidimo eksportuoti negaunamas išvežimo patvirtinimas, muitinės įstaiga pradeda tyrimo procedūrą ir elektroniniu pranešimu paprašo jūsų pateikti informaciją apie prekių buvimo vietą. Vokietijos muitinės administracija reagavo į tai pritaikydama supaprastinimus. Apžvelkime paeiliui.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

CustomsClear

Dovanojame Jums 1 valandą nemokamos konsultacijos su savo srities specialistu, įsigijus šiuos mokymus:

- Prekių kilmė
- Intrastato ataskaitų pildymas ir teikimas
- Prekių tarifinio klasifikavimo mokymas
- Prekių išvežimas iš Sąjungos muitų teritorijos

Daugiau informacijos: www.customsclear.net/lt

The advertisement includes a collage of presentation slides with the following titles: "Intrastato ataskaitų teikimas" by dr. Erika Besusparienė; "Prekių kilmė: įvadas" by Erika Navickė; "IŠVEŽIMAS IŠ NGOS MUITŲ TERITORIJOS. JŲ IŠVEŽIMO FORMALUMAI (I dalis)" by Laura Maleckienė. Each slide features the logos of Lietuvos Mokesčių Universitetas, SMK, and Muitinės Praktikos Asociacija, along with a "DOVANA!" (Gift!) badge.

Alina Budrikenė
Muitinės tarpininko atstovė
UAB „Muita“

Jurgita Stanienė
Muitų atitikties skyriaus vadovė
UAB „Muita“

Galutinio vartojimo importo procedūros ypatumai

**BAD 37 langelis, duomenų elementas
„Procedūra (1/10)“**

Galutinio vartojimo procedūra suteikia galimybę pasinaudoti importo maito lengvata kai prekės importuojamos nustatytam naudojimui, arba tiesiog gali būti vienintelis pasirinkimas prekių išleidimui į laisvą apyvartą. Apžvelkime šios procedūros ypatumus atsakydami į skaitytojo klausimą dėl propano dujų, kurios bus naudojamos gamybinės įmonės technologiniame procese, importo į ES sąlygų. Taip pat aptarsime bendruosius cheminių medžiagų importo reikalavimus.

Skaitytojo klausimas

Įmonė planuoja įsigyti iš Kinijos 99,5 proc. grynumo propano dujas ir naudoti savo reikmėms technologiniame procese. Kokios yra šios medžiagos importo sąlygos? Ar minėtu atveju importuotojui reikalingi kokie leidimai propano dujoms įforminant išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūrą?

Apie prekę

Grynas propanas yra degios, bespalvės, netoksiškos dujos, gaunamos perdirbant naftos produktus. Didžiausias privalumas yra tai, kad grynas propanas gali būti naudojamas prie minusinės temperatūros, tai ypač aktualu žiemos laikotarpiu. Propano dujos plačiai naudojamos pramonėje įvairiuose technologiniuose procesuose.

Cheminių medžiagų importo reikalavimai

Importuojant propaną taikomi bendrieji cheminių medžiagų tvarkymo reikalavimai, pirmiausia prievolė registruoti cheminę medžiagą pagal 2006 m. gruodžio 18 d. Europos parlamento ir Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH reglamentas). REACH reglamentas

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

**MUITINĖS
PRAKTIKŲ
ASOCIACIJA**

Norite kurti, keistis ir keisti, kad muitinės formalumai būtų kuo sklandesnės tarptautinės prekybos dalimi? Kartu galime daugiau.

KVIEČIAME JŪSŲ ĮMONĘ TAPTI NARIU!

www.lcpa.lt

Muitinės procesų skaitmenizavimas versle: geriausia praktika, iššūkiai ir ateitis

Adobe Stock

Š. m. sausį vykusiam [9-ame muitinės specialistų susitikime](#), kurį rengė CustomsClear muitinės žinių platforma, buvo diskutuojama muitinės procesų skaitmenizavimo tema. Aptarta geroji praktika įvairiose šalyse, verslui ir muitinei kylantys iššūkiai ir atsiveriančios ateities galimybės.

MUITINĖS IR VERSLO BENDRADARBIAVIMO GRUPĖS DIEGIANT SKAITMENIZAVIMO PROJEKTUS

Enrika Naujokė, Muitinės praktikų asociacijos direktorė

IDAIS, BAP, MAKIS, ICS2, IMDAS, KIPIS – tai tik keli ES ir nacionalinių sistemų pavadinimai, kurias įmonės gali arba privalo naudoti muitinės tikslais. Diegiamos naujos sistemos, o esamos sistemos atnaujinamos jas papildant naujomis funkcijomis. Nuolatiniai pokyčiai kelia keletą iššūkių.

Veslui tapo sudėtinga susigaudyti tarp daugelio sistemų, jų tarpusavio ryšių, keliamų reikalavimų ir galimos naudos. Muitinės pareigūnai dažnai jaučiasi panašiai – ne visuomet žino, kas vyksta verslui skirtoje programinėje aplinkoje, kuri gali skirtis nuo muitinės, negali suteikti konsultacijų.

Naujos muitinės sistemos ir naujos funkcijos diegiamos sparčiai, dažnai neturint laiko konsultuotis su įmonėmis ar pakankamai išbandyti praktikoje. Todėl neretai verslo darbas su skaitmenizuotais procesais užtrunka ilgiau nei įprastas “popierinis” procesas, nes, pvz., sistemos veikia lėtai, seansai baigiasi be įspėjimo ir prarandami visi suvesti duomenys, ir pan.

Tačiau Lietuvos muitinė ieško procesų tobulinimo sprendimų. Jų tarpe yra muitinės-verslo darbo grupių steigimas. Viena jų - „IT ir skaitmenizavimo grupė“, kuri darbą turėtų pradėti jau š.m. kovą.

LANKSTESNĖS DUOMENŲ PERDAVIMO IR KEITIMOSI SISTEMOS IR TECHNOLOGIJOS

Janine Lamprecht, žurnalo „Customsdigital“ redaktorė, Vokietija

Pagrindinis skaitmenizavimo iššūkis muitinėje yra įvairių IT priemonių ir informacinių sistemų, kurios idealiu atveju turėtų būti apjungtos, naudojimas. Problemos sprendimas slypi lankstesnių duomenų perdavimo ir mainų sistemų ir technologijų kūrime.

Praktinis skaitmenizavimo pavyzdys, rodantis ateitį – įmonės jau siekia skaitmenizuoti prekių tarifinį klasifikavimą pasitelkdamos dirbtinio intelekto (DI) sprendimus. Šiuo tikslu ekspertai turi rankiniu būdu apdoroti didelį duomenų kiekį, kad galėtų pradėti dirbti su DI. Tokios technologijos yra ateitis, ir mes turime prie jų dirbti.

Labai svarbu, kad įmonės, žmonės ir ekspertai turėtų bazinių žinių apie skaitmenizavimo projektus, IT ir duomenų bazių veikimą bei tai, kas už viso to slypi. Šiandieną yra daugybė galimybių įgyti ar tobulinti tokias žinias, įskaitant mokymus internetu, mokymąsi auditorijose ir mokymąsi skaitant leidinius. Žinios didina su IT susijusių projektų sėkmę.

BLOCKCHAIN NAUDOJIMAS NE TIK ĮMONĖSE, BET IR MUITINĖSE

Dr. Sandra Rinnert, žurnalo „AW-Prax“ redaktorė, Vokietija

Paminėtinos kelios svarbios temos. Pirmoji - blockchain technologija, jos naudojimo pranašumai ir galimybės, kurias ji atveria įmonėms. Tačiau problema ta, kad muitinės nenaudoja blockchain technologijos savo tikslams, o naudojasi informacija iš tradicinių dokumentų. Todėl svarbu plėsti blockchain naudojimą ne tik versle, bet ir valstybės institucijose, įskaitant muitines.

Antroji tema – DI sprendimų panaudojimas prekių klasifikavimui. Kelios įmonės (pvz., BMW, Henkel ir kitos) jau turi tokią patirtį, paremtą sukauptais duomenimis ir naudojimusi Pasaulio muitinių organizacijos klasifikavimo algoritmais. Todėl robotizuoti procesai griežtai reguliuojamoje teisinėje aplinkoje, pavyzdžiui, prekių tarifiniame klasifikavime, kelia karštų diskusijų įvairiuose sluoksniuose.

Be to, didžiausia problema yra ta, kad administracijų darbuotojai (ne tik muitinės) nežino visų skaitmeninių technologijų naudojimo privalumų ir galimybių, galinčių palengvinti jų darbą. Būtina sutelkti pastangas šių technologijų taikymo viešajame sektoriuje didinimui.

E-CMR IR KEITIMASIS INFORMACIJA TARP TRANSPORTO SISTEMŲ IR MUITINIŲ

Dr. Momchil Antov, Bulgarijos nacionalinės muitinės tarpininkų asociacijos valdybos pirmininkas

ES valstybių narių muitinės plačiai naudoja IT, vis daugiau procedūrų apima elektroninius dokumentus. Šiuo atžvilgiu transporto sistemų ir muitinės keitimasis informacija turėtų būti logiška pastangų kuriant e. visuomenę ir e. vyriausybę tąsa. E-CMR informacija gali būti naudojama kaip patikimas signalas pradėti tam tikrus muitinės procesus arba kaip jų užbaigimo įrodymas.

Elektroninių važtaraščių naudojimo didinimas teigiamai atsilieptų visiems transporto operacijų dalyviams. Visų pirma, e-CMR taikymas padidina informacijos mainų tarp visų suinteresuotųjų šalių greitį, sumažina klaidų skaičių ir užkerta kelią sukčiavimui.

Siekiant padidinti e-CMR taikymo naudingumą, būtina plėsti jį naudojančių šalių geografinę sritį ir suvienodinti elektroninėse platformose renkamą informaciją, kad ja būtų galima dalytis su visomis suinteresuotomis šalimis. Tuomet muitinė galėtų plėsti informacijos iš e-CMR naudojimo sritis ir pagerinti kitų procesų automatizavimą.

KAS PIRMIAU: MUITINĖS TEISĖS AKTŲ PAKEITIMAI AR SISTEMŲ ATNAUJINIMAI?

Juan David Barbosa, Universidad Externado de Colombia profesorius, Kolumbija

Yra trys pagrindiniai iššūkiai, susiję su muitinių pastangomis skaitmenizuoti procesus.

Kas pirmiau – muitinės teisės aktų pakeitimai ar sistemos atnaujinimas? Tai pirmasis skaitmenizavimo klausimas. Kolumbijos valdžios institucijos sustabdė įstatymo, numatančio skaitmenizavimą, galiojimą, nes nėra sukurta tam tinkamos sistemos ar gairių. Kita vertus, prasidėjus tokios sistemos kūrimui, naujas teisės aktas gali staiga šį procesą nutraukti. Toks nenuoseklumas daro neigiamą poveikį Kolumbijos muitinės skaitmenizavimui.

Antrasis klausimas yra susijęs su baudmėmis ir nuobaudomis už klaidas naudojant skaitmeninius produktus ir informacines sistemas. Pavyzdžiui, muitinės tarpininkas ar kitas naudotojas netyčia nusiunčia muitinei fiktyvią informaciją mokydamas naudotis nauja muitinės programine įranga ar sistema. Tokiais atvejais muitinė inicijuos procesą, kad muitinės tarpininkas ar kitas naudotojas būtų patrauktas atsakomybėn dėl neteisėtų operacijų.

Trečias punktas susijęs su galimybių stoka visiems suprantama kalba tarptautiniu lygiu aptarti su skaitmenizacija susijusius klausimus ir priimti skaitmenizavimo sprendimus, priimtinus daugumoje pasaulio šalių.

ELEKTRONINIŲ SISTEMŲ SAŲVEIKUMAS

Dr. Andrew Grainger, „Trade Facilitation Consulting Ltd.“ direktorius, Jungtinė Karalystė

Įvairių formų skaitmenizavimas visada buvo svarbi tema. Tačiau, nepaisant akivaizdumo, turime apie tai kalbėti. Taigi, daugelis prekybos ir muitinės procedūrų jau yra visiškai elektroninės, tačiau vis dar vyrauja popierinių dokumentų naudojimas. Daugelis ne muitinės dokumentų (veterinariniai sertifikatai, fitosanitariniai sertifikatai ir kt.) gali būti tvarkomi elektroniniu būdu, tačiau jie gali būti nesusieti su muitinės dokumentų duomenų elementais. Todėl elektroninių sistemų sąveika dažnai yra problema.

Be to, muitinės kontrolės sistemoje dalyvauja daug įvairių asmenų (prekybininkai, vežėjai, tarpininkai, muitinės, kitos institucijos ir kt.). Su tuo yra susiję daug įvairių elektroninių pranešimų (išankstinis pranešimas, deklaracija, įvertinimas, patikrinimas ir kt.). Skaitmenizavimas pagreitina procesus, bet nebūtinai padaro juos efektyvesnius ir mažiau kompleksiškus.

Pagrindinis prekybos palengvinimo principas yra tas, kad institucijos turėtų remtis informacija arba duomenimis, jau

sukurtais komercinių procesų metu. Šiuo atžvilgiu procese yra vienodai svarbūs ryšiai tarp verslo įmonių ir institucijų bei tarp pačių institucijų. Pagrindinis daugelio sistemų iššūkis, kai galvojate apie muitinės duomenis, yra tai, kad didžioji dalis šios informacijos jau buvo perduota tarp verslo ir institucijų ir, jei institucijos galėtų veiksmingiau "kalbėtis tarpusavyje", būtų sukurtas aukštas darbo efektyvumas.

Duomenų patikimumas taip pat gali kelti problemų, ypač atsižvelgiant į tai, kada duomenys renkami ir ar jie visada tinkamai atnaujinami.

Kitas klausimas yra susijęs su sistemų atnaujinimo ir reformų sunkumais, nes aplink jas būna išsivysčiusi visa darbo aplinka. Tad tenka diegti naujoves į senas sistemas, nes nėra galimybių pradėti nuo nulio. Kliūtys taip pat yra dėl sudėtingumo ir žinių trūkumo. Sudėtinga įžvelgti galimybes, kurias gali sukurti dialogas apie skaitmenizavimą tarp daugelio skirtingų suinteresuotųjų šalių. Mes susiduriame su įvairiausiomis problemomis, susijusiomis su pasitikėjimu duomenimis, administracinėmis procedūromis, kurias reikia reformuoti, "palikimu", pasipriešinimu, kultūriniais klausimais tarp tų, kurie pasitiki prekybininkais, ir tų, kurie nepasitiki, tarp skirtingų administracijų, kurių požiūris skiriasi, teisinėmis problemomis, ir taip toliau.

PREKYBOS SUPAPRASTINIMAS TEIKIANT DUOMENŲ BAZES IR NEREIKALAUJANT ORIGINALŲ DOKUMENTŲ

Omer Wagner, „PwC Israel“ advokatas, Izraelis

Dauguma šalių turi internetinę muitinės klasifikavimo sprendimų duomenų bazę, pavyzdžiui, Privalomosios tarifinės informacijos duomenų bazė ES. Ši duomenų bazė padeda daugeliui importuotojų teisingai suklasifikuoti prekes. Izraelis, deja, neturi panašios duomenų bazės. Izraelis leidžia importuotojams kreiptis dėl išankstinio muitinės klasifikavimo sprendimo, tačiau priimtas sprendimas siunčiamas tik importuotojui ir viešai neskelbiamas. Izraelis turėtų sekti likusį pasaulį ir sukurti tokią duomenų bazę. Pagal Izraelio įstatymus priimtus tarifinio klasifikavimo sprendimus galima viešinti neįvardijant importuotojo pavadinimo.

Kita problema, pagal galiojančius Izraelio įstatymus kilmės sertifikatas turi būti pateiktas originalia forma (ne kopija). Izraelio teismams tenka nagrinėti atvejus, kai Izraelio muitinė nepripažįsta kopijos, pavėluotai pateikto sertifikato ar sertifikato su techninėmis klaidomis, net ir tais atvejais, kai pati kilmė neginčijama. Toks darbas su kilmės sertifikatais neatitinka modernaus 2022 m. pasaulio ir turėtų būti keliamas į elektroninę erdvę.

Dėl kurių algoritmų automatiniam prekių klasifikavimui - tai yra ateitis ir gali padėti pradedantiesiems, bet galutinį sprendimą turės priimti žmogus.

NAUJA ELEKTRONINĖ MUITINĖS SISTEMA KANADOJE

Peter Mitchell, muitinės ir prekybos konsultantas, Mitchell Trade Consulting Ltd., Kanada

Dar visai neseniai Kanadoje elektroniniai muitinės portalai praktiniais tikslais buvo prieinami tik muitinės tarpininkams ir didiesiems importuotojams. Todėl dauguma importuotojų su Kanados muitine dirbo per muitinės tarpininkus. Tai dabar keičiasi. 2021 m. gegužės mėn. Kanados muitinė pakvietė naudoti internetinį portalą, prieinamą visiems importuotojams, kurie gali jį naudoti norėdami peržiūrėti savo sandorius ir ataskaitas bei tiesiogiai sumokėti muitus ir mokesčius.

Iki 2022 m. gegužės arba birželio mėn. visi importuotojai turės užsiregistruoti portale ir:

- a. pateikti savo (o ne muitinės tarpininko) mokesčių sumokėjimo garantiją;
- b. tvarkyti savo muitinės sąskaitą ir tiesiogiai mokėti muitus bei mokesčius; ir
- c. užpildyti įvežimo deklaraciją elektronine forma (tai galima deleguoti ir muitinės tarpininkui).

Kanados muitinė planuoja naudoti šią naują sistemą, kad galėtų tiesiogiai bendrauti su importuotojais ir padaryti jų audito procesą veiksmingesnį. Bus įdomu pamatyti, kiek importuotojai tuo naudosis gilindami savo muitinės srities žinias ir tuo pačiu efektyviau naudodamiesi muitinės tarpininkų paslaugomis.

BAIGIAMASIS ŽODIS

Jessica Yang, JY XBorder Consulting GmbH, Šveicarija, direktorė

Nesustabdoma skaitmenizavimo jėga jau pakeitė daugelį verslo veiklos aspektų. Panašu, kad skaitmenizavimas taip pat sėkmingai visame pasaulyje naikina tradicinį būdą, kai muitinės formalumams atlikti naudojamas popierius ir rašalas. Iki šiol lėta pažanga muitinės srityje galėtų būti aiškinama jos pamatiniu ryšiu su materialiomis prekėmis. Vis dėlto iš prie šio straipsnio prisidėjusių autorių diskusijų akivaizdu, kad skaitmeninė revoliucija ir toliau įgauna pagreitį. Geriausia dar ateity!

Informacija apie leidinį

„Muitų teisė praktikams“ leidžiamas kartą per mėnesį, iki sekančio mėnesio 5 d. Leidėjas UAB „Muita“, tel. +370 46 257150, el. p. mokymai@muita.lt.

Redakcinės kolegijos nariai: Enrika Naujokė, UAB „Muita“; dr. Gediminas Valantiejus, advokatas, advokato kontora GVLEX; Milda Stravinskė, Muitinės praktikų asociacijos valdybos narė; Monika Bielskienė, advokatė, PwC Lietuva.

Skaitytojų klausimai

Nerandate informacijos ar atsakymo į klausimą? Susisiekite su mumis! Paruošime atsakymą ir publikuosime artimiausiuose leidinio numeriuose.

Bendradarbiavimas

Norite leidinyje paskelbti savo straipsnį ar pranešimą? Susisiekite su mumis! Mielai aptarsime bendradarbiavimo galimybes ir sąlygas.

Prenumerata

Domina nacionalinių muitų teisės aktų pakeitimų apžvalga? Paskaitytumėte ir vieną kitą straipsnį? Prenumeruokite **nemokamą leidinio versiją**, siunčiamą el. paštu pdf formatu.

Jeigu norite skaityti pilną leidinio turinį, įsigykite **metinę „Muitų teisė praktikams“ prenumeratą** (mokamą leidinio versiją). Jums bus ne tik siunčiamas leidinys pdf formatu, bet ir suteikta internetinė prieiga prie visų leidinyje publikuotų straipsnių (nuo 2012 m.) ir straipsnių kituose leidiniuose www.customsclear.net platformoje.

Prenumeratos forma <https://www.muita.lt/lt/p/leidinys-muitu-teise-praktikams/>

Atsakomybė už leidinio turinį

Šiame leidinyje pateikta informacija yra bendro informacinio pobūdžio ir negali būti vertinama kaip teisinis patarimas, išvada ar konsultacija. Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su leidėjų nuomone.

Leidinio arba jo straipsnių platinimas, citavimas

2022 © UAB „Muita“. Leidinio **mokama versija**, t. y. leidinio numeris su pilna jame publikuota informacija, yra skirta tik tiems asmenims, kurie jį įsigijo/ gavo teisėtu būdu tiesiogiai iš UAB „Muita“ arba per www.customsclear.net platformą. Leidinio arba jo straipsnių įsigijimas/ gavimas kitu būdu yra neteisėtas. Leidinio ir jame pateikiamos viešos informacijos platinimas be UAB „Muita“ rašytinio sutikimo yra draudžiamas ir užtraukia teisės aktuose numatytą atsakomybę. Leidinio **nemokamos versijos** platinimui apribojimai netaikomi.

Cituojant leidinyje publikuotus straipsnius prašome nurodyti straipsnio pavadinimą, autorių ir leidinio numerį, kuriame šis straipsnis buvo publikuotas.